

Voorbeeldzorgplan ACT

Voorbeeldzorgplannen

Dit voorbeeldzorgplan is met nadruk een *voorbeeldzorgplan* en geen *standaardzorgplan*. Verpleegkundigen en verzorgenden kunnen het plan als hulpmiddel gebruiken bij het assessment en bij de uitvoering van de zorg. Met dit plan maak je een plan op maat voor een individuele cliënt. Dit betekent dat je bewust kiest wat wel of niet van toepassing is. Het voorbeeldzorgplan combineert de Omaha-systematiek met inhoudelijke landelijke richtlijnen en expertise uit het veld. Naast gebied-soort actie-actievlak staan in de specificatie puntsgewijs de relevante onderdelen van deze landelijke richtlijnen. Zo gebruik je als zorgmedewerker niet alleen de Omaha-systematiek, maar neem je ook op een eenvoudige en snelle manier kennis van de actuele standaarden en toets je je individuele zorgplan met het voorbeeldzorgplan en de actuele kennis.

Werkwijze

Het voorbeeldzorgplan omvat alle mogelijke aandachtsgebieden met alle mogelijke interventies. Dit zijn er dus veel. Het is uitdrukkelijk niet de bedoeling dat alle aandachtsvelden en interventies worden overgenomen in een individueel zorgplan. Per onderdeel kijkt de zorgmedewerker wat wel en niet past bij de eigen cliënt in zijn context. Ook kan de zorgmedewerker de specificaties aanpassen voor het op maat maken van het plan. Omaha zorgt voor eenheid van taal en het gebruik van voorbeeldzorgplannen stimuleert dit nog verder. Maar geen cliënt is hetzelfde, dus het blijft zaak dat verpleegkundigen en verzorgenden goed kijken naar de cliënt en blijven nadenken over de zorg. Het voorbeeldzorgplan kan daarbij dienen als ondersteuning, niet om te sturen.

Er zijn voorbeeldzorgplannen beschikbaar van ruim 20 veelvoorkomende onderwerpen in de VVT. We hebben ze gemaakt met (wijk)verpleegkundigen van Allertzorg, Amstelring, Buurtzorg, Marente, Surplus, Thebe, Zorgaccent en Zorgbalans. De voorbeeldzorgplannen zijn alleen beschikbaar voor leden van de stichting Omaha System Support en te downloaden via het ledendeel op **www.omahasystem.nl**.

Voorbeeldzorgplan ACT

Gebied	Soort actie	Actievlak	Specificatie
Fysiologisch domein			
<i>Circulatie</i>	AIB Adviseren / Instrueren / Begeleiden	Anatomie/fysiologie	Informatie aan cliënt over doel van ACT: <ul style="list-style-type: none"> • Oedeem snel en blijvend laten verdwijnen • Verbeteren doorbloeding en afvoer lymfevocht • Functie van kapotte kleppen in aderen ondersteunen • Functie van spierpomp verbeteren
<i>Circulatie</i>	MB Monitoren / Bewaken	Anatomie/fysiologie	Monitoren: <ul style="list-style-type: none"> • Oedeem
<i>Circulatie</i>	CM Case-managen	Continuïteit van zorg	Samenwerking met/verwijzen naar andere disciplines: arts, wondverpleegkundige
<i>Circulatie</i>	AIB Adviseren / Instrueren / Begeleiden	Copingsvaardigheden	Informeer cliënt over gedragsregels: <ul style="list-style-type: none"> • Voorkom lang achter elkaar staan of zitten • Leg benen hoog bij zitten en liggen • Beweeg regelmatig: zie Fysieke activiteit • Draag goed schoeisel • Vermijd warmte door bijvoorbeeld heet (voeten)bad, zonnebaden of sauna (bloedvaten verwijden zich met als gevolg extra stuwing) • Stop met roken • Voorkom overgewicht

Circulatie	B Behandelen en procedures toepassen	Overigen	<p><i>Ambulante compressietherapie:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Leg het verband aan met voorgeschreven materialen, volgens voorschrift van arts en volgens protocol • Gebruik pretape en polstermateriaal indien nodig <p><i>Let op:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Voorkom striemen en blaren: spanning gelijkmatig verdelen • Voorkom kreukels en onregelmatigheden • Voorkom 'vensteroedeem' • Voorkom afzakken • Voorkom belemmering van de arteriële circulatie • Controleer in begin dagelijks: complicaties opsporen, opnieuw aanleggen bij vermindering oedeem • Breng controle terug naar twee keer per week als alles goed gaat • Als been dun is, wordt overgegaan op elastische kous: zie voorbeeldzorgplan Elastische kous.
Circulatie	MB Monitoren / Bewaken	Signalen/symptomen-fysiek	<p><i>Monitor bewustzijn</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Bewustzijn (gebruik eventueel meetinstrument): Het starten van compressietherapie kan zorgen voor een flinke hoeveelheid extra vocht dat door het hart moet worden rondgepompt. Dit kan resulteren in hartfalen, met name bij ouderen en cliënten met hartproblemen. <p><i>Beoordeel hoeveelheid oedeem bij start:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Meet omvang van de benen op 10, 20 en 30 cm vanaf de grond. <p><i>Beoordeel voortgang:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Controleer in begin dagelijks de zwachtels (door afname oedeem kunnen ze niet goed meer zitten). • Herhaal de meting van de omvang van de benen na 2 en na 3 weken. • Observeer afname oedeem. Geen afname: controleer zwachteltechniek en/of neem contact op met behandelend arts. • Controleer op huidirritatie en wondjes. • Neem na zes weken of als benen dun zijn contact op met arts om voortgang te bespreken.

			<p><i>Signaleren van:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Pijn: waarschuw arts • Kleur tenen: <ul style="list-style-type: none"> - Blauwe verkleuring moet verdwijnen bij lopen - Bij witte verkleuring: zwachtel verwijderen en arts waarschuwen - Irritatie van huid: insmeren en/of beschermingsmateriaal gebruiken • Verplaatsing oedeem: waarschuw arts • Gebruik protocol
Huid	MB Monitoren / Bewaken	Signalen/symptomen-fysiek	<p>Controleer de huid op kwetsbare plekken</p> <ul style="list-style-type: none"> • Onderneem zo nodig maatregelen ter preventie: pre-tape, polsteren, tricot buisverband, huidverzorging en dergelijke • Controleer op symptomen van verergering van veneuze insufficiëntie (o.a. stuwings) en rapporteer deze
Huid	B Behandelen en procedures toepassen	Wondzorg/verband verschonen	<p>Bij wond:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Neem wondanamnese af • Behandel wond volgens voorschrift en wondplan
Gebied	Soort actie	Actievak	Specificatie
Gezondheids-gerelateerd gedragsdomein			
Fysieke activiteit	AIB Adviseren / Instrueren / Begeleiden	oefening en beweging	<p>Advies en instructie cliënt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lopen is belangrijk. Het stimuleert de spierpomp in kuit • Wandel een paar keer per dag; wikkel voet goed af <p>Doe (onbelaste) oefeningen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Langzaam op tenen gaan staan en weer terug • Voet op en neer bewegen als men zit of ligt (als bij trapnaaimachine)
Persoonlijke zorg	AIB Adviseren / Instrueren / Begeleiden	persoonlijke hygiëne	<p>Advies en instructie cliënt en/of mantelzorger:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wassen zwachtels bij niet-wegwerpmateriaal volgens voorschrift

Richtlijnen:

[Richtlijn Veneuze pathologie: Varices, Diep veneuze ziekte, Ulcus cruris, compressietherapie, 2014](#)

[Expertdocument Compressietherapie aan de onderste extremiteiten, WCS en NVDV, 2015](#)

[Reader Ambulante Compressietherapie, Medeco, 2007](#)

Vilans-protocollen